

UDENRIGSMINISTERIET

Dato 25. september 2015

Spørgsmål 48 fra
Udenrigsudvalget til
udenrigsministeren af 28.
august 2015, stillet af
Christian Juhl (EL).

Spørgsmål 48

Det danske rederi Ultrabulk Shipping har en fast kontrakt på at sejle fosfat fra de af Marokko besatte dele af Vestsahara til Canada. Den danske organisation Afrika Kontakt kunne i august 2014 oplyse, at Ultrabulk Shipping nu er blandt de største transportører af fosfat fra det af Marokko besatte Vestsahara. Den 1. august 2014 henvendte Afrika Kontakt sig til Ultrabulk Shipping A/S for at advare rederiet om, at dets aftale om transport om fosfat fra Vestsahara er i strid med international lov. Denne henvendelse har ikke medført, at rederiet har ændret praksis, idet bl.a. selskabets administrerende direktør, Per Lange, og rederiets advokater, finder, at denne transport er lovlig. "Det er korrekt, at Ultrabulk har en lastekontrakt med fosfat, i henhold til hvilken vores kunde har ret til at nominere forskellige lastehavne, herunder Layounne i Vestsahara." skriver Peer Lange til Afrika Kontakt, og fortsætter "I forbindelse med den konkrete aktivitet har vores kunde (Agrum Inc.) redegjort for, hvordan eksporten kommer lokalbefolkningen til gode. Materialet er offentligt tilgængeligt. Således følger vi FN's retningslinjer, samt anbefalingen fra den danske regering og Folketingets Udenrigsudvalg".

Ministeren bedes på baggrund heraf redegøre for følgende:

- 1) Mener ministen, at et statsligt selskab der kontrolleres af en besættelsesmagt, kan bruges som sandhedsvidne på, at lokalbefolkningen får gavn af eksporten af fosfat som krævet af international lov, jf. FN's generalsekretærs daværende juridiske rådgiver, Hans Corells fortolkning?
- 2) Hvad vil ministeren gøre for at stoppe, at danske rederiers skibe bruges til at transportere illegal fosfat fra det af Marokko besatte Vestsahara?
- 3) Ultrabulk Shipping anfører, at der findes dokumentation, der påviser, at selskabet holder sig inden for den normale fortolkning af international lov, ved at lokalbefolkningen drager fordel og giver deres accept. Det har dog ikke været muligt at få dette materiale udleveret. Vil ministeren foranledige, at dokumentationen for, at Ultrabulk Shippings transport af fosfat følger Folketingets beslutninger og international lov, fremlægges for udvalget?

Svar

Ad 1:

Det ser jeg ikke grundlag for at vurdere.

Ad 2:

Regeringen opfordrer i alle sammenhænge danske virksomheder og offentlige institutioner til at sikre, at kommercielle aktiviteter ikke skader lokalbefolkningen i Vestsahara og til at udvise speciel agtpågivenhed ved engagement i ikke-selvstyrende områder.

Der er ikke vedtaget internationale sanktioner i forhold til Vestsahara, og dermed er det som udgangspunkt lovligt for såvel offentlige myndigheder som private at handle med og investere i Vestsahara. Udnyttelse af naturressourcer i sådanne områder skal dog ifølge folkeretten foretages i overensstemmelse med lokalbefolkningens interesser og må ikke finde sted, medmindre gevinsten kommer lokalbefolkningen i området til gode. Der kan bl.a. henvises til FN's juridiske tjenestes udtalelse af 12. februar 2002 vedr. Vestsahara (S/2002/161).

Udenrigsministeriet fraråder offentlige institutioners, herunder danske kommuners, finansielle aktiviteter/indkøb af varer, der hidrører fra områder med uafklaret folkeretlig status som f.eks. Vestsahara, med mindre det kan dokumenteres, at transaktionen kommer lokalbefolkningen til gode. Danmark har således heller ingen skattefinansierede programmer eller indsatser, for at fremme danske erhvervsinteresser i Vestsahara.

Private virksomheder står til ansvar for egne dispositioner. Hvorvidt kommercielle aktiviteter er i overensstemmelse med FN's anbefalinger må den enkelte virksomhed vurdere ud fra de konkrete omstændigheder og virksomhedens kendskab til alle relevante forhold. Generelt opfordrer regeringen virksomheder til at udvise samfundsansvar i tråd med principperne i FN's Global Compact, der sætter universelle normer på området.

Ad 3:

Jeg ser ikke grundlag for at engagere mig i dialogen mellem spørgeren og den pågældende virksomhed.